

	Retourpremiestelsysteem Be WaPP (Fost Plus)	Statiegeldstelsysteem
Financiering van de financiële prikkel	Bij een retourpremiestelsysteem moet een instantie (de supermarkt, de overheid of de gemeente) het geld van de beloning uit eigen zak betalen. Als je een prikkel zoals bijvoorbeeld 20 cent wil hebben, dan moet je via een beloningssysteem dus telkens 20 cent uitgeven voor elke verpakking die wordt ingeleverd. Deze kosten zijn structureel en dus oplopend.	Bij statiegeld komt het bedrag bovenop de verkoopprijs van het product. De klant krijgt het statiegeld terug als hij zijn drankverpakking weer inlevert. Niemand maakt kosten voor het statiegeldbedrag omdat het een waarborg betreft.
Stimulans voor de consument	Bij dit retourpremiestelsysteem kan men waardebonnen verdienen van 5 euro per 100 blikjes die uit het zwerfvuil worden opgehaald en ingeleverd. De waardebonnen worden pas daadwerkelijk uitgekeerd vanaf het inleveren van 200 blikjes . Enkel aan het einde van het project kregen ook mensen die recht hadden op 1 voucher deze per post toegestuurd.	Het statiegeldstelsysteem geeft een incentive van 0,10 tot 0,25 euro per blikjes/flesje om een lege verpakking op te rapen en binnen te brengen. Statiegeld wordt al vanaf het eerste blikje/flesje uitgekeerd, ongeacht het aantal ingeleverde verpakkingen. Het inleveren van een drankverpakking is daarmee direct lonend. Registratie is niet nodig.
Gemak voor de consument	Het retourpremiestelsysteem van Be WaPP kent een aantal beperkende voorwaarden , waaronder: men mag <i>alleen blikjes uit het zwerfvuil</i> inleveren; <i>na registratie en identificatie</i> op een website; binnen hun <i>eigen gemeente</i> ; slechts <i>één innamepunt per gemeente</i> ; na het inleveren moet men <i>na 24 uur en binnen 30 dagen de code invoeren</i> om de opgehaalde blikjes te registreren; <i>minimum aantal</i> van 100 blikjes inleveren om waardebonnen uitgekeerd te krijgen; maandelijks een <i>maximum aantal</i> van 200 blikjes inleveren zonder verantwoording; de 'incentive' komt in vorm van een waardebon die slechts bij een <i>beperkt aantal winkels</i> te verzilveren is (het is dus in feite een korting op een aankoop); Al deze beperkingen maken het stelsysteem ingewikkeld, beperkt toegankelijk en omslachtig voor de consument.	Voor elke teruggebracht blikje of flesje krijgt iedereen meteen statiegeld uitgekeerd. Dat kan in elk groot verkooppunt van flesjes of blikjes. Het stelsysteem is eenvoudig, overal aanwezig, toegankelijk en handig voor de consument.
Preventieve werking	Vrijwel geen preventiewerking. Het retourpremiestelsysteem van Be WaPP stimuleert mensen om zwerfvuil op te ruimen, niet om het te voorkomen. Het blikje heeft eerst in het zwerfvuil moeten liggen voordat het überhaupt geaccepteerd wordt. Dit is het tegenovergestelde van preventie.	Statiegeld is een incentive om een lege verpakking niet weg te gooien maar terug te brengen, omdat de lege verpakking nog geld waard is. Niemand gooit geld op straat. De enkele keren dit toch gebeurt, zullen anderen de drankverpakking oprapen en inleveren. Statiegeld heeft dus een sterke preventieve werking op het ontstaan van zwerfvuil. En het is ook een incentive om op te ruimen. Dankzij statiegeld reduceert het aantal drankverpakkingen op straat met 70 tot 90 procent.
Effectiviteit in andere landen	Nergens in de wereld bestaat er een permanent retourpremiestelsysteem voor flessen of blikjes. Er is dus geen betrouwbare informatie beschikbaar over effectiviteit ten aanzien van betere inzameling en recycling of het effect op het zwerfafval. In Nederland is van van 2015 tot eind 2017 wel tijdelijk geëxperimenteerd met een retourpremiestelsysteem en de evaluatie daarvan is zeer negatief .	Acht Europese landen hebben een permanent statiegeldstelsysteem voor flessen en blikjes. Nog eens 8 Europese landen beslisten sinds 2016 om statiegeld in te voeren of uit te breiden. Het geschatte effect hiervan is 70-90% minder flessen en blikjes in het milieu. Daarnaast wordt in veel statiegeldlanden meer dan 90% gescheiden ingezameld. Het recyclelaat is vervolgens direct (zonder verdere bijmenging) te gebruiken voor de productie van nieuwe flessen. Het concept is al uitvoerig in de praktijk getest en goed bevonden. Geen enkel van deze landen heeft statiegeld weer afgeschaft. Er zijn hiermee ook vele voorbeelden van hoe een landelijk of regionaal systeem opgezet kan worden en hoe dit juridisch, logistiek en financieel efficiënt geregeld kan worden.
Draagvlak	De pilots voor dit retourpremiestelsysteem komen uit de koker van Fost Plus en Be Wapp. Zij lijken hiermee voorstander van een dergelijk landelijk systeem als permanent alternatief voor statiegeld. Er bestaan geen goede voorbeelden van retourpremiestelsystemen. Milieuorganisaties, gemeenten, consumentenorganisaties en consumenten zelf, vragen allemaal niet om een retourpremiestelsysteem. Er is geen enkel draagvlak in de maatschappij voor een retourpremiestelsysteem. Het lijkt er zelfs op dat het bedrijfsleven het ook enkel voorstelt om de invoering van statiegeld te vertragen.	308 Belgische gemeenten , waaronder 105 Waalse gemeenten en honderden organisaties vragen aan de regering om statiegeld in te voeren. 8 op de 10 Belgen is voorstander van de invoering van statiegeld op flessen en blikjes. Het draagvlak beslaat het volledige politieke spectrum . Een grote meerderheid van de kiezers van elke politieke partij , van links tot rechts, is voorstander van de invoering van statiegeld. Er bestaan tientallen goede voorbeelden van goed werkende statiegeldsystemen. Het draagvlak is immens groot.

